

Korg Opsix

FM in de turbostand

Als er één legendarische synth is die volop en tegen schappelijke prijzen verkrijgbaar is, dan is het de Yamaha DX7. Een waar luilekkerland voor sounddesigners, maar de klank is heel specifiek en programmeren is niet eenvoudig. Korg speelt hier met de nieuwe Opsix slim op in.

In het verleden zijn er talloze oplossingen bedacht om het programmeren van de DX7 te vergemakkelijken: van hardware met draaiknoppen en druktoetsen tot software editors met een beter overzicht over de vele functies van de DX7. Uitgerekend aartsvijand Korg doet een poging om de DX7, of in elk geval het principe van fm-synthese met DX-achtige parameters, zó inzichtelijk te maken dat programmeren gewoon leuk wordt in plaats van een taai klus.

Dat komt omdat het produceren van sounds bij een DX7 is gebaseerd op zes oscillators die elkaar in verschillende configuraties kunnen moduleren, maar ook los van elkaar kunnen worden gebruikt. Deze oscillators kunnen elk uitsluitend een op zich oersaai sinusgolf voortbrengen. Elke stem heeft zes van die oscillators en in het ene geval hoor je één oscillator, waarop de vijf andere worden losgelaten om boventonen te genereren, en in het andere geval hoor je zes oscillators die allemaal de onderhavige sinus produceren. In het totaal heeft de DX7 32 van deze configuraties, die in Yamaha-jargon 'algoritmes' heten. Abstracte business dus.

Toch is Korg er, waarschijnlijk onder invloed van jonge ontwikkelaar Tatsuya Takahashi, in geslaagd hier een overzichtelijk geheel van

te maken. Dat heeft onder meer met twee zaken te maken: in de eerste plaats kun je elke oscillator met eigen bedieningselementen besturen én naast de kale sinusgolven produceert de Opsix ook golfvormen zoals je gewend bent van je al dan niet virtueel analoge synth. Het gaat om de bekende basisgolfvormen zoals zaagtand, blok, en driehoek, maar ook om een heel scala aan karakteristieke digitale golfvormen. Er is ook een filter aanwezig met een traditionele adsr-werking en resonantie, een effect-processor met smaakvolle chorus en galm en minder subtiele flangers en phasers. Zo ontstaat er weer een wat minder intimiderende synth, overigens met als cadeautje de filters van de MS-20 en de Polysix.

Roze en paars De twee specifieke bedieningselementen voor de oscillators - voor elke oscillator een fader en een draaiknop, naast elkaar geplaatst als bij een soort mixer - kleuren elk roze als het gaat om een oscillator die het geluid voortbrengt en paars als het gaat om een oscillator die een andere oscillator moduleert. De fader bedient áltijd de output van de betreffende oscillator en de draaiknop áltijd de toonhoogte. Met de configuratie (algoritme) van de oscillators in het achterhoofd, kun je aan het stoeien met die zes oscillators. Dit is een van de enorme

voordelen van de Opsix, want oscillators aan- en uitzetten is op deze manier een eitje, waar dat bij de DX7 nogal wat menu diving vergt.

De variatie aan boventonen die je op deze manier kunt creëren, is enorm en de opties om die in de tijd te laten ontwikkelen, zijn door de aanwezigheid van envelope generators per oscillator immens. Tel hier nog eens de mogelijkheden bij op om de synth engine te laten reageren op de manier waarop je speelt, en je hebt, naast een sounddesigners-droom ook - wat mij betreft - de ultieme 'speelmachine'. Ik ken geen enkele synth die zo organisch op expressie reageert. Niet voor niets beleeft fm-synthese in Yamaha's eigen Mod- en Montage-serie een wedergeboorte, en levert Kurzweil sinds de PC4 ook standaard fm.

DE VARIATIE AAN BOVENTONEN DIE JE OP DEZE MANIER KUNT CREËREN, IS ENORM.

ALEX BUURMAN Toetsenist Alex Buurman (58) was jarenlang beroepsmuzikant en heeft veel getourd en sessiewerk gedaan. Momenteel geeft hij les, treedt hij nog regelmatig op en gebruikt hij zijn eigen studio voor opnames van bands, voice-overs en geluidsbewerking. www.alexbuurman.nl

In de Opsix kun je DX7-sounds inladen en die aankleden met de ingebouwde effecten. Die effecten moest je vroeger uit allerlei losse doosjes halen. Als je het internet afstruint naar DX-sounds, realiseer je je ook hoe moeilijk het was om goede sounds te programmeren, want er is een ongelooflijke hoop troep voorhanden. Eerlijk is eerlijk, de helft van de tijd verzand je in klok- en belachtige sounds, doordat het toevoegen van niet-harmonische boventonen voortdurend op de loer ligt.

De oled op het bedieningspaneel van de Opsix, die kan fungeren als analyzer én oscilloscoop, is een leuke gadget, maar het nut ervan ontgaat me een beetje, want uiteindelijk kun je er niet veel aan aflezen. Je oren vertellen je veel meer. Zoals veel moderne synths is de Opsix voorzien van een stepsequencer en een arpeggiator. In de sequencer kun je ook de bewegingen opnemen van zes parameters die je handmatig bedient. Zo worden de toch al ruime mogelijkheden voor organische sounds nog eens verder uitgebreid.

De Opsix is weliswaar heel licht, maar de algemene uitstraling en de constructie

maken een zéér solide indruk. Het klavier is qua feel echter matig en het feit dat het maar drie octaven meet, geeft ook wel aan dat het niet bedoeld is om eens royaal in de tweehandige etudes te duiken. Voor programmeurs, producers en als aanvullend klavier is het toereikend, maar 'spelers' zullen er wellicht een ander, uitgebreider toetsenbord op aansluiten.

Conclusie Om specifieke klankkleuren te maken, zul je je er écht in moeten verdiepen en vooral héél veel ervaring moeten opdoen. Dan kan gelukkig met de Opsix, want je neemt gewoon een bestaande sound als uitgangspunt en al draaiend en schuivend ontdek je welke oscillator welke klankcomponent in het totale geluidsbeeld voortbrengt. De prijs van een Opsix is vergelijkbaar met die van een tweedehands DX7, maar ik zou geen moment twijfelen en voor de Opsix gaan, alleen al vanwege het aanzienlijk groter aantal mogelijkheden. De klanken zijn geweldig om te bespelen en programmeren is weliswaar niet vanzelfsprekend maar zeer avontuurlijk. Als er ook maar réts van fm-bloed door je aderen stroomt, ben je voor de Korg Opsix een willoos slachtoffer.

Korg Opsix

Type: FM-synthesizer, geavanceerde fm-synthese
Toetsen: 37 aanslaggevoelige toetsen met release velocity
Stemmen: 32-stemmig (in specifieke gevallen 24-stemmig)
Specificaties: 6 operators, 1 filter, 3 eg's, 3 lfo's, 3 effects, stepsequencer, arpeggiator
Algoritmes: 40 preset-algoritmes + gebruikersalgoritmes
Filters: 5 modes (fm, ring mod, filter, filter fm, wave folder), 21 golfvormen: sinus, driehoek, zaagtand, blok, noise en additief, 11 filtertypes: lpf, hpf, bpf, brf 6, ms-20 envelope generators: adsr, 23 lfo-golfvormen
Effecten: 30
Sequencer: 6-stemmig polyfone, 16-stappen sequencer, motion sequencer met 6 lanes
Arpeggiator: ja
Presets: 250 presets, 250 gebruikersgeheugens, 16 favorieten
Bediening: modulatie- en pitchbandwielen, 6 ratio-knoppen, 6 levelfaders, 6 data entry-knoppen
Aansluitingen: hoofdtelefoonuitgang, stereo uitgangen (L/mono/R), pedaalingang, midi-in/uit, usb-b
Afmetingen: 565x338x90mm (bxdxh)
Gewicht: 2,9 kg
Extra: inclusief voeding en softwarebundel
Richtprijs: € 799,-
Distributeur: Voerman & Meyer (korg.com/nl)